۱۳۲

چهل حدیث

کودک

محمدرضا احمدیان

۳

بسم الله الرحمن الرحیم

چهل حدیث کودک

نویسنده:

محمدرضا احمدیان

ناشر چاپی:

زائر- آستانه مقدسه قم

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

چهل حدیث کودک

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور : چهل حدیث کودک/محمدرضا احمدیان

مشخصات نشر : قم: زائر، ۱۳۹۰

مشخصات ظاهری : ۵۵ ص

شابک ۶-۰۳۱-۱۸۰-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی : در انتظار فهرستنویسی (اطلاعات ثبت)

یادداشت : چاپ چهارم: ۱۳۹۰

شماره کتابشناسی ملی : ۴۴۶۴۶۳۲

ص: ۱

اشاره

احمدیان ، محمّدرضا ، ۱۳۳۵ _ .

چهل حدیث کودک / محمّد رضا احمدیان . _ قم : زائر ، ۱۳۸۷ .

۵۶ ص . شابک ۶-۰۳۱-۱۸۰-۹۶۴-۹۷۸

کتابنامه ص ۶۱-۶۳ ؛ همچنین بصورت زیرنویس .

۱ . اربعینات _ قرن ۱۴ . ۲ . کودکان .

BP ۹/۱۴۳ / ۳ الف ۹ ک

چهل حدیث کودک

نویسنده ··· محمّد رضا احمدیان

چاپ و نشر ··· اوّل / زائر / آستانه مقدسه

صفحه آرایی ··· کوثر ۰۹۱۲۲۵۳۹۷۹۴ (بابکی)

شمارگان ··· ۳۰۰۰

شابک : ۶-۰۳۱-۱۸۰-۹۶۴-۹۷۸

قیمت ۶۰۰ تومان

مرکز پخش : قم / میدان شهدا (چهار راه بیمارستان) انتشارات زائر

تلفن : ۷۷۴۲۵۱۹ _ ص . پ : ۳۷۱۸۵-۳۵۹۷

ص: ۲

فهرست مطالب

ص: ۴

مقدمه

کَلامُکُمْ نُورٌ

سخن شما اهل بیت، نور است.

زیارت جامعه کبیره

بر آستان احادیث اهل بیت ، عقل خضوع می کند دل خشوع می یابد و روح سیراب می شود . احادیث نورانی ائمه اطهار ، منشوری است که حکمت های قدسی و معارف ناب الهی را بر دل ها و عقل ها می تاباند . گلشنی روح پرور و گنجینه ای گرانبها و سرمایه ای پایان ناپذیر است .

ص: ۵

امام باقر علیه السلام فرمود :

شَرِّقا أَوْ غَرِّبا ، فَلا تَجِدانِ علما صحیحا اِلاّ شیئا خَرَجَ مِنْ عِندِنا اهلِ البیت؛(۱)

به شرق و غرب جهان بروید ، هیچ دانش صحیحی نخواهید یافت ، مگر آن که از ما خاندان پیامبر صادر شده است .

همواره مدیون راویان ، محدّثان و عالمان گذشته شیعه ایم که با دقّت و درایت و مسئولیت شناسی ، سخنان نورانی پیشوایان معصوم را ثبت و ضبط کرده و به عنوان «میراث اهل بیت» به نسل های بعدی سپرده اند .

احادیث اهل بیت علیهم السلام آنگونه که خودشان فرموده اند ، «نور» است .

مجموعه های حدیثی ، دانشکده های صامت امّا جاویدان امامان شیعه است که بشریّت را آموزش غیر حضوری می دهد و خرسندیم که ما میراث دار این

ص: ۶

۱- ۱ . الکافی ، کلینی ، ج ۱ ، ص ۳۹۹ .

علوم و معارفیم . برای پیمودن راه صحیح زندگی و رهایی از حیرت ها و ضلالت ها و کج راهه ها ، نیازمند این احادیثیم که «چراغ راه» و هدایت گر اندیشه ها و صفابخش دل ها و جان ها است .

روایات پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت او ، هم در عرصه مباحث اعتقادی برای ما «حجّت» است ، هم در قلمرو فقه و تبیین احکام شرع و حلال و حرام الهی سند و پشتوانه است ، هم در موضوعات اخلاقی ، تربیتی ، تهذیب نفس ، پند و موعظه ، سرشار از حکمت و بینش و هدایت است و اگر مردم با احادیث نورانی خاندان عصمت و طهارت آشنا شوند ، دل در گرو محبّت و اطاعت آنان می نهند، همانگونه که حضرت رضا علیه السلام فرمود : اِنَّ النّاسَ لو عَلِموا مَحاسِنَ کلامِنا لَاتّبعونا؛(۱)

۱- ۱ . بحار الانوار ، ج ۲ ، ص ۳۰ ، ح ۱۳ .

اگر مردم خوبی ها و زیبایی های سخن ما را بدانند ، از ما پیروی می کنند .

بر این اساس ، آموختن ، نوشتن ، بیان ، نشر ، شرح و تبیین، حفظ و تعلّم احادیث اهل بیت ، کاری است ارزشمند و در راستای حفظ و گسترش فرهنگ اهل بیت علیهم السلام .

کتب حدیثی شیعه ، همچون دریایی عمیق و موّاج پر از گهرهای نفیس است . برای بهره گیری از ذخایر این اقیانوس ژرف و پر گهر ، باید به غوّاصی در دل آن پرداخت و لؤلؤ و مرجان هایی به دست آورد و به نسل امروز و مشتاقان عرضه کرد .

«چهل حدیث نویسی» ، یکی از گام های ارزشمند در

ص: ۸

نشـر و تشریح احادیث عترت پاک نبوی است که عالمان از دیرباز به آن مبادرت می ورزیدند و جامعه را از معنویّت آثار اهل بیت بهره منـد می ساختنـد . اینکه امامان فرموده انـد : هر کس چهل حدیث از احادیث ما را حفظ کند ، در روز قیامت فقیه و دین شـناس برانگیخته می شود ، هم پشـتوانه چنین حرکت علمی و فرهنگی است ، هم مـا را به ضـرورت حفـظ احـادیث آنان آگاه می کند . چه حفظ به معنای به حافظه سپردن باشد ، چه ثبت و ضـبط و جلوگیری از فراموش شدن و از بین رفتن باشد و چه به معنـای حفـظ در عمـل . به هر حـال ، تشویقی است برای رویکرد به معـارف اهـل بیت که در کلمات نورانی آنان نهفته است .

امروز ، نیـاز جـامعه به آشـنایی بـا فرهنگ ناب اهل بیت ، بیش از هر زمان احساس می شود . عطش و اسـتقبال هم که مردم از خود نشان می دهند ، ضرورت ارائه و عرضه کلمات خاندان عصمت را در قالبی روان ،

ص: ۹

سهل الوصول و متناسب با اقشار مختلف علاقه منـد ، روشن تر نشان می دهد و به همین دلیل ، مراکز و مؤسّـسات و اشخاصـی به نشر «چهل حدیث» می پردازند .

آسـتانه مقـدسه حضـرت معصومه علیهاالسـلام نیز به عنوان یـک حرکت فرهنگی در راه نشـر احـادیث پیشوایـان دین و ترویج معارف عترت ، اقـدام به چاپ این سلسـله از چهل حـدیث های موضوعی کرده است . موضوعات ، ابتـدا در کمیته ای تعیین ، سپس به محققان و مؤلفان سـفارش داده شـده تا به گردآوری و تـدوین چهل حـدیث پیرامون موضوعات برگزیـده بپردازنـد . سعی شده است اغلب موضوعات ، اخلاقی ، تربیتی ، کاربردی و معارفی باشد . تا چه قبول افتد و چه در نظر آید .

* * *

ص: ۱۰

امّا جزوه حاضر .....

فرزندان ، ثمره زندگی اند . تربیت شایسته فرزندان نیز رسالت مهمّ والدین به شمار می رود .

گرچه روانشناسان و کارشناسان امور تربیت ، برای تربیت کودک ، نظرهای مختلف و سودمندی دارند ، امّا برای پیروان اهل بیت که شاگرد مکتب «قرآن و حدیث» اند دانستن نظر و رهنمود اولیای دین بسی لازم و سودمند است .

خاندان وحی ، هم در رفتار و سیره نورانی خود با کودکان ، درس آموز و مربّی شایسته بودند ، هم در گفتار و توصیه هایی که به پیروان و اصحابشان داشتند ، راه و روش تربیت فرزندانی با ایمان ، با ادب ، شایسته و سالم را ارائه داده اند .

والدین و مربّیان ، نه تنها با گفتار ، بلکه با رفتار و نگاهشان هم بر کودکان تأثیر می گذارند و برای آنان

نقش الگو دارنـد . و از این رو ، مراقبت ، هـدایت ، رفتارعادلانـه ، مهرورزی و ابراز عاطفه ، تربیت دینی و عادت دادن به انجام وظایف مذهبی ، صبوری و بردباری در امر تعلیم و تربیت آنان و در یک کلمه ، شناخت و ادای حقوق کودکان و بر جا نهادن یادگاری ارزشمند از خود ، از وظایف مهم ما نسبت به کودکان است .

در همین جا از تلاش ارزشمند برادر عزیز ، حجه الاسلام جناب آقای محمّد رضا احمدیان که زحمت تدوین این چهل حدیث را در این موضوع بر عهده داشتند ، تقدیر و تشکر می شود .

باشد که در مسیر هدایت های اولیای دین ، موفق به تربیت نسلی با ایمان و صالح و خدمتگزار شویم .

انتشارات زائر / آستانه مقدسه

۱۳۸۸ ش

حقوق پسر بر پدر

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

حَقُّ الْوَلَدِ عَلَی وَالِدِهِ إِذَا کَانَ ذَکَراً أَنْ یَسْتَفْرِهَ أُمَّهُ وَ یَسْتَحْسِنَ اسْمَهُ وَ یُعَلِّمَهُ کِتَابَ اللَّهِ وَ یُطَهِّرَهُ؛(۱)

از جمله حقوق فرزنـد بر پـدر این است که مادر وی را احترام کنـد و برای او نام زیبا انتخاب کنـد و به او قرآن بیاموزد و او را پاکیزه پرورش دهد.

ص: ۱۳

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۴۸؛ التهذیب، ج ۸، ص ۱۱۲؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۱.

مراحل تربیت

امام صادق علیه السلام :

الْغُلَامُ يَلْعَبُ سَبْعَ سِنِينَ وَ يَتَعَلَّمُ الْكِتَابَ سَبْعَ سِنِينَ وَ يَتَعَلَّمُ الْحلَالَ وَ الْحرَامَ سَبْعَ سِنِينَ؛(۱)

کودک بایـد در هفت سال نخست بازی کنـد و در هفت سال دوم خوانـدن و نوشـتن را بیاموزد و در هفت سال بعـد (مقررات دینی) حلال و حرام را فراگیرد.

ص: ۱۴

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۴۷؛ التهذیب، ج ۸، ص ۱۱۱؛ وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۳۳۱.

نقش پدر در نسل های آینده

امام صادق علیه السلام :

إِنَّ اللَّهَ لَيُفْلِحُ بِفَلَاحِ الرَّجُلِ الْمُوءْمِنِ وُلْدَهُ وَ وُلْدَ وُلْدِهِ؛(۱)

با رستگاری مرد با ایمان خداوند فرزندان و نوادگان او را رستگار سازد.

ص: ۱۵

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۱۳، ص ۳۱۲ و ج ۶۸، ص ۲۳۶.

آرزوی فرزند سالم

إذَا بُشِّرَ [علی بن الحسین علیهماالسلام] بِوَلَدٍ لا یَسْأَلْ أَذَکَرٌ هُوَ أَمْ أُنْثی حَتَّی یَقُولُ : أَسَوِیٌّ؟ فَإِذَا کَانَ سَوِیّاً قَالَ اَلْحَمْدُ لِلّهِ الَّذِی لَمْ یَخْلُقْ مِنِّی شَیْئاً مُشَوَّهاً؛(۱)

هنگامی که حضرت سجاد علیه السلام را به ولادت مولودی بشارت می دادند، پیش از آن که از پسر یا دختر بودن او سؤال کند از سالم بودن او جویا می شد ، پس اگر فرزند، سالم بود، می گفت: خدای را شکر که از من، فرزندی زشت و ناسالم نیافرید.

ص: ۱۶

۱- ۱. مکارم الاخلاق، ص ۲۲۸؛ عده الداعی، ص ۸۸.

رعایت عدالت و انصاف

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

اِعْدِلُوا بَیْنَ أَوْلَادِکُمْ کَمَا تُحِبُّونَ أَنْ یَعْدِلُوا بَیْنَکُمْ فِی الْبِرِّ وَ اللُّطْفِ؛(۱)

بین فرزندان خود در مهرورزی و نیکی به آنان به عدالت رفتار نمایید، همان طوری که دوست دارید فرزندانتان بین شما در نیکی و خوش رفتاری، با عدل و داد رفتار نمایند.

ص: ۱۷

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۱۰۱، ص ۹۲؛ مکارم الاخلاق، ص ۲۲۰.

عدالت در نوازش

امام صادق علیه السلام :

نَظَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله علیه و آله إِلَی رَجُلٍ لَهُ إِبْنَانِ فَقَبَّلَ أَحَدَهُمَا وَ تَرَكَ الْآخَرَ، فَقَالَ لَهُ النَّبِیُّ صلی الله علیه و آله : فَهَلَّا وَاسَیْتَ بَیْنَهُمَا؟؛(۱)

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله وسلم به مردی نگریست که دو پسر داشت. پدر، یکی از آن دو فرزند را بوسید و دیگری را نبوسید. پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «چرا (در اظهار محبّت به) آن دو به طور مساوی رفتار نکردی؟!»

ص: ۱۸

۱- ۱. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۸۳؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۷؛ مکارم الاخلاق، ص ۲۲۰.

دوست داشتن فرزندان

امام صادق علیه السلام :

إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَيَرْحَمُ الرَّجُلَ لِشِدَّهِ حُبِّهِ لِوَلَدِهِ؛(۱)

مردی که نسبت به فرزندان خود محبّت زیاد دارد، مشمول رحمت خداوند متعال قرار می گیرد.

ص: ۱۹

۱- ۱. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ۴۸۲؛ وسائل الشیعه، ۲۱، ۳۵۹؛ بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ح ۹۱؛ مکارم الأخلاق، ۲۱۹.

زیاد بوسیدن فرزندان

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

اَکْثِرُوا مِنْ قُبْلَهِ أَوْلادِکُمْ فَاِنَّ لَکُمْ لِکُلِّ قُبْلَهٍ دَرَجَهً؛(۱)

به فرزندانتان (محبّت نمایید و) آن ها را بسیار به بوسید، زیرا در هر بوسیدن و ابراز محبّت برای شما) یک درجه است.

ص: ۲۰

۱- ۱. روضه الواعظین، ج ۲، ص ۳۶۹.

تفقّد فرزند

[رسول اللّه صلی الله علیه و آله] إِذَا أَصْبَحَ مَسَحَ عَلَی رُءُوسِ وُلْدِهِ وَوُلْدِ وُلْدِهِ؛(۱)

روش رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم در خانواده این گونه بود که همه روزه دست محبّت و نوازش به سر فرزندان و نوادگان خود می کشید.

ص: ۲۱

۱- ۱. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۸۳؛ بحارالأنوار ج ۱۰۱، ص ۹۹؛ تهذیب الأحکام، ج ۸، ص ۱۱۳؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ۴۸۳.

مهرورزی و وفا به عهد

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

أَحِبُّوا الصِّبْيَانَ وَ ارْحَمُوهُمْ وَ إِذَا وَعَدْتُمُوهُمْ شَيْئاً فَفُوا لَهُمْ فَإِنَّهُمْ لَا يَرَوْنَ إِلَّا أَنَّكُمْ تَرْزُقُونَهُمْ؛(۱)

کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید، وقتی که به آن ها وعده ای می دهید حتماً وفا کنید؛ زیرا کودکان، شما را رازق خود می پندارند.

ص: ۲۲

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۴۹؛ تهذیب الأحکام، ج ۸، ۱۱۳؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۳.

وفای به عهد نسبت به فرزندان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

لا يَصْلُحُ مِنَ الْكَذِبِ جِدٌّ وَ لَا هَزْلٌ وَ لَا أَنْ يَعِدَ أَحَدُكُمْ صَبِيَّهُ ثُمَّ لَا يَفِيَ لَهُ؛(۱)

شایسته نیست آدمی به جدّی و شوخی دروغ بگوید و شایسته نیست کسی به فرزند خود وعده بدهد و وفا نکند.

ص: ۲۳

۱- ۱. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۵۰؛ بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۲۵۹؛ الأمالیللصدوق، ص ۴۱۹؛ روضه الواعظین، ج ۲، ص ۴۶۸؛ مشکاه الأنوار، ۱۷۳.

با کودک رفتاری کودکانه باید

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مَنْ کَانَ لَهُ وَلَدٌ صَبَا؛(۱)

کسی که فرزند خردسال دارد، باید با او رفتاری کودکانه داشته باشد.

ص: ۲۴

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۴۹؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۸۶؛ بحارالانوار، ج ۱، ص ۴۶.

تربیت صحیح

رسول خدا صلی الله علیه و آله :

رَحِمَ اللَّهُ عَبْداً أَعَانَ وَلَدَهُ عَلَى بِرِّهِ بِالْإِحْسَانِ إِلَيْهِ وَ التَّأَلُّفِ لَهُ وَ تَعْلِيمِهِ وَ تَأْدِيبِهِ؛(۱)

رحمت خداوند بر بنده ای که با احسان و انس و الفت با فرزند و تعلیم و تربیت (صحیح) او را در جهت نیکی و احسان به پدر یاری نماید .

ص: ۲۵

۱- ۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۶۹.

نقش پدران

امام باقر علیه السلام :

يُحْفَظُ الْأَطْفَالُ بِصَلَاحِ آبَائِهِمْ؛(۱)

کودکان در پرتو صلاحیت و شایستگی پدران ، صلاح و سعادتشان حفظ می شود.

ص: ۲۶

۱- ۱. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۲۳۶.

سلام بر کودکان

انس بن مالک می گوید:

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و آله وسلم ؛ مَرَّ اِلی [عَلَی] صِبْیَانٍ فَسَلَّمَ عَلَیْهِمْ وَ هُوَ مُغَذٌّ؛(۱)

حضرت رسول اکرم صلى الله عليه و آله وسلم در رهگذری بر چند کودک برخورد نمود، به آن ها سلام کرد و طعامشان داد.

ص: ۲۷

۱- ۱. بحارالأنوار ، ج ۱۶، ص ۲۲۹ و ۲۵۴؛ مستدرک الوسائل، ج ۸؛ ص ۳۶۴؛ مکارم الاخلاق، ص ۱۶.

شاد کردن فرزند دختر

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ فَرَّحَ ابْنَتَهُ فَکَأَنَّمَا أَعْتَقَ رَقَبَهً مِنْ وُلْدِإِسْمَاعِیلَ علیه السلام وَ مَنْ أَقَرَّ بِعَیْنِ ابْنٍ فَکَأَنَّمَا بَکَی مِنْ خَشْیَهِ اللَّهِ؛(۱)

هرکس که دختر بچه خود را شادمان کند، مانند

ص: ۲۸

۱- ۱. وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۵۱۴؛ مکارم الأخلاق، ص ۲۲۱.

کسی است که بنده ای از فرزندان اسماعیل علیه السلام را آزاد کرده و آن که پسر بچه ای را مسرور کند، مانند کسی است که از خوف خدا گریسته است.

ص: ۲۹

بوسیدن و شاد کردن کودک

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ كَتَبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُ حَسَنَةً وَ مَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَهِ؛(۱)

ص: ۳۰

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۴۹؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۷۵؛ بحارالأنوار، ج ۷، ص ۳۰۴.

هرکس فرزنـدش را ببوسد، خداوند حسـنه ای در نامه اعمالش ثبت می کند؛ و هرکس فرزندش را شادمان کند، خداوند او را در قیامت شاد خواهد کرد.

ص: ۳۱

نگاه محبّت آمیز به کودکان

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

إِذَا نَظَرَ الْوَالِدُ إِلَی وَلَدِهِ فَسَرَّهُ کَانَ لِلْوَالِدِ عِتْقُ نَسَمَهٍ؛(۱)

پدری که با نگاه محبّت آمیز فرزند خویش را شاد

ص: ۳۲

۱- ۱.مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۶۹؛ بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۸۰.

کند، خداوند به او اجر یک بنده آزاد کردن عنایت می فرماید.

ص: ۳۳

واداشتن کودکان به عبادت

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مُرُوا صِبْيَانَكُمْ بِالصَّلَاهِ إِذَا بَلَغُوا سَبْعاً؛(۱)

کودکان خود را در هفت سالگی امر کنید تا نماز

ص: ۳۴

۱- ۱. عوالی اللئالی، ج ۱، ص ۲۵۲؛ مستدرک الوسائل ج ۳، ص ۱۹ و ج ۱۴، ص ۳۵۹.

بخوانند.

ص: ۳۵

حفظ حریم دختر بچه نامحرم

امام کاظم علیه السلام :

إِذَا أَتَتْ عَلَى الْجَارِيَهِ سِتُّ سِنِينَ لَمْ يَجُزْ أَنْ يُقَبِّلَهَا رَجُلٌ لَيْسَ هِيَ بِمَحْرَمٍ لَهُ وَ لَا يَضُمَّهَا إِلَيْهِ؛(۱)

وقتی که دختر بچه شش ساله شد فرد نامحرم حق

ص: ۳۶

۱- ۱. تهذیب الأحکام، ج ۷، ص ۴۶۱؛ وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۲۳۰.

ندارد او را ببوسد و همچنین نمی تواند او را در آغوش بگیرد.

ص: ۳۷

جدا سازی بستر کودکان

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

الصَّبِیُّ وَ الصَّبِیُّ وَ الصَّبِیُّ وَ الصَّبِیَّهُ وَ الصَّبِیَّهُ وَ الصَّبِیَّهُ یُفَرَّقُ بَیْنَهُمْ فِی الْمَضَاجِعِ لِعَشْرِ سِنِینَ؛(۱)

رختخواب پسر بچه ها با پسر بچه ها و پسر بچه ها با

ص: ۳۸

۱- ۱. وسائل الشیعه، ج ۲۰، ص ۲۳۱.

دختر بچه ها و دختربچه ها با دختربچه ها در سن ده سالگی باید از هم جدا شوند.

ص: ۳۹

دقت در خوراک کودکان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَطْعِمُوا صِبْيَانَكُمُ الرُّمَّانَ فَإِنَّهُ أَسْرَعُ لِأَلْسِنَتِهِمْ؛(۱)

به فرزندانتان انار بخورانید، که زبانشان را به سخن زودتر باز می کند.

ص: ۴۰

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۶۳، ص ۱۵۵.

تحمّل گریه کودکان

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

لاـ تَضْـرِبُوا أَطْفَـالَكُمْ عَلَى بُكَائِهِمْ فَإِنَّ بُكَاءَهُمْ أَرْبَعَهَ أَشْـهُرٍ شَـهَادَهُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَرْبَعَهَ أَشْـهُرٍ الصَّلَاهُ عَلَى النَّبِيِّ وَ آلِهِ وَ أَرْبَعَهَ أَشْهُرٍ الدُّعَاءُ لِوَالِدَيْهِ؛(۱)

ص: ۴۲

۱- ۱.وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۴۷؛ بحارالأنوار، ج ۵۷، ص ۳۸۱.

کودکانتان را به خاطر گریه کردن کتک نزنید، زیرا گریه کودک تا چهارماه اوّل شـهادت به یگانگی خداست و چهارماه دوّم درود بر پیامبر و خاندان او، و در چهارماه سوم دعا برای پدر و مادرش است.

ص: ۴۳

تربیت نیکو

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَداً نُحْلًا أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ؛(۱)

هیچ عنایت و عطایی پدر به فرزندش ننموده که عالی تر و شریف تر از تربیت خوب باشد.

ص: ۴۴

۱- ۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۶۴.

انتخاب نام محمد برای کودکان

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ وُلِدَ لَهُ ثَلَاثُ بَنِینَ وَ لَمْ یُسَمِّ أَحَدَهُمْ مُحَمَّداً فَقَدْ جَفَانِی؛(۱)

هرکس سه پسر برای او متولد شود و نام یکی از

ص: ۴۵

۱- ۱. وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۳۹۴.

آن ها را محمد نگذارد به من جفا کرده است.

انتخاب نام نیکو

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

إِنَّ أَوَّلَ مَا يَنْحَلُ أَحَدُكُمْ وَلَدَهُ الِاسْمُ الْحَسَنُ؛(۱)

اوّلین عطا و هدیه هریک از شما به فرزند خود اسم خوبی است که برای او انتخاب می کنید.

ص: ۴۷

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۱۰۱، ص ۱۳۰.

اسم پیامبر مایه برکت

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

إِذَا كَانَ اسْمُ بَعْضِ أَهْلِ الْبَيْتِ اسْمَ نَبِيٍّ لَمْ تَزَلِ الْبَرَكَهُ فِيهِمْ؛(۱)

در هر خانواده ای که اسم پیامبری باشد، برکت از آن

ص: ۴۹

۱- ۱. دعائم الإسلام، ج ۲، ص ۱۸۸؛ مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۲۹.

خانه برداشته نخواهد شد.

ص: ۵۰

آموختن شعائر دینی

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ وُلِدَ لَهُ مَوْلُودٌ فَلْيُوءَذِّنْ فِى أُذُنِهِ الْيُمْنَى بِأَذَانِ الصَّلَاهِ وَ لْيُقِمْ فِى الْيُسْرَى فَإِنَّهَا عِصْمَهٌ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ؛(۱)

ص: ۵۱

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۲۴؛ تهذیب الأحکام، ج ۷، ص ۴۳۷؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۰۵.

هرکس فرزندی برای او متولد شود، باید در گوش راستش اذان و در گوش چپش اقامه بگوید، این کار سبب می شود کودک از شیطان رانده شده در امان باشد.

ص: ۵۲

زمان ختنه

امام رضا علیه السلام از پدرانش از رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم نقل می کند:

اِخْتِنُوا أَوْلَادَكُمْ يَوْمَ السَّابِعِ فَإِنَّهُ أَطْهَرُ وَ أَسْرَعُ لِنَبَاتِ اللَّحْمِ؛(۱)

ص: ۵۳

۱- ۱. بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ص ۱۰۹؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۳۹؛ مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۴۹.

فرزندانتان را روز هفتم تولد ختنه کنید که این برای آن ها پاک کننده تر است و رشدشان را سرعت می بخشد.

دقت در تربیت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

وَلَدُکَ رَیْحانَتُکَ سَبْعاً وَ خادِمُکَ سَبْعاً ثُمَّ هُوَ عَدُوُّکَ أَوْ صَدِیقُکَ؛(۱)

فرزندت در هفت سال اوّل گُل خوشبوی [درخت[

ص: ۵۵

۱- ۱. شرح نهج البلاغه، ج ۲۰، ص ۳۴۳.

وجود شما است؛ و در هفت سال دوم خدمتگزار و مطیع و در هفت سال سوم، دشمن بدخواه، یا دوست خیرخواه شما است.

ص: ۵۶

شادمانی پیامبر با تولد دختران

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

کَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله علیه و آله وسلم إِذَا بُشِّرَ بِجَارِیَهٍ قَالَ رَیْحَانَهٌ وَ رِزْقُهَا عَلَی اللَّهِ؛(۱)

روش حضرت رسول صلی الله علیه و آله وسلم این گونه بود که وقتی

ص: ۵۷

۱- ۱. بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ص ۹۷؛ مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۱۴.

خبر تولد یک دختر را به او می دادند، می فرمودند: گلی است و روزی آن با خداوند است.

ص: ۵۸

آموزش توحید

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ رَبّی صَبِیّاً حَتّی یَقُولَ: لا اِله الاَّ اللّهُ وَ جَبَتْ لَهُ الجَنَّهُ؛(۱).

هرکس کودکی را (به اندازه ای) تربیت کند که بتواند

ص: ۵۹

۱- ۱. میزان الاعتدال، ج ۱، ص ۲۲.

بگوید: لا اله الاّ اللّه، بهشت بر او واجب می شود.

ص: ۶۰

اهمیت سرپرستی دختران

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ عَالَ ثَلَاثَ بَنَاتٍ یُعْطَی ثَلَاثَ رَوْضَاتٍ مِنْ رِیَاضِ الْجَنَّهِ کُلُّ رَوْضَهٍ أَوْسَعُ مِنَ الدُّنْیَا وَ مَا فِیهَا؛(۱)

هرکس سه دختر را سرپرستی کند، خداوند به او سه

ص: ۶۱

۱- ۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۱۵.

باغستان از باغستان های بهشت عطا می کند که هریک از آن ها از دنیا و آنچه در آن است وسیع تر باشد.

ص: ۶۲

کام کودکان و تربت امام حسین علیه السلام

امام صادق علیه السلام :

حَنِّکُوا أَوْلَادَکُمْ بِتُرْبَهِ الْحُسَیْنِ علیه السلام فَإِنَّهَا أَمَانٌ؛(۱)

با تربت امام حسین علیه السلام کام کودکانتان را بردارید، چون سبب در امان بودن او از آفت های روحی و

ص: ۶۳

۱- ۱. تهذیب الأحکام، ج ۶، ص ۷۴؛ وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۵۲۴.

جسمی است.

ص: ۶۴

فرزند مایه دلگرمی

امام حسن عسکری علیه السلام :

نِعْمَ العَضُدُ اَلْوَلَدُ؛(۱)

فرزند تکیه گاه خوبی است.

ص: ۶۵

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۵۰، ص ۲۷۵.

فرزند خوب موجب سعادت

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مِنْ سَعَادَهِ الرَّجُلِ الْوَلَدُ الصَّالِحُ؛(۱)

از سعادت انسان داشتن فرزندی نیکوکار و شایسته است.

ص: ۶۶

۱- ۱. الکافی، ج ۶، ص ۳؛ وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۳۵۹.

استغفار فرزند نیک برای والدین

امام صادق علیه السلام :

مِيرَاثُ اللَّهِ مِنْ عَبْدِهِ الْمُوءْمِنِ الْوَلَدُ الصَّالِحُ يَسْتَغْفِرُ لَهُ؛(۱)

فرزند صالح میراث و بازمانده ای الهی برای بنده

ص: ۶۷

۱- ۱. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۸۱.

مؤمن است که بعد از او برای او طلب آمرزش نماید.

تحمل مرگ فرزند

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَا أَثْقَلَ فِی المِیزَانِ اَلْوَلَدُ الصَّالِحُ یُتَوَفّی لِمُسْلِمٍ فَیَصْبِرُ و یَحْتَسِبُ؛(۱)

گرانبهاترین چیز در نامه عمل، مرگ فرزند

ص: ۶۹

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۷۹، ص ۱۱۵.

شایسته ای است که انسان [در فراق او] صبر کند و به حساب خداوند بگذارد.

ص: ۷۰

فرزند نیکو یادگار زیبا

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

الْوَلَدُ الصَّالِحُ أَجْمَلُ الذِّكْرَيْنِ؛(۱)

فرزند صالح و نیکوکار، زیباترین دو یادمان (نیک نامی و دودمان نیکو) است. که بعد از او به یادرگار

ص: ۷۱

۱- ۱. مستدرك الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۱۴؛ غررالحکم، ص ۴۰۷.

می ماند.

ص: ۷۲

آثار فرزندان بدکار

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

اَلْوَلَدُ السُّوءُ یَهْدِمُ الشَّرَفَ و یَشِینُ السَّلَفَ؛(۱).

فرزند زشتکار، آبرو را می برد و مایه ننگ اجداد و گذشتگان خواهد بود.

ص: ۷۳

۱- ۱. غررالحکم، ص ۴۰۷.

کتاب نامه

۱. الامالی، شیخ صدوق، ۱ جلدی، انتشارات کتابخانه اسلامیه، چهارم، ۱۳۶۲ ش.

۲. التهذیب، ۱۰ جلدی، شیخ طوسی، چاپ دارالکتب الاسلامیه، چهارم، تهران، ۱۳۶۵ ش.

۳. الکافی، ۸ جلدی، شیخ کلینی، دارالکتب الاسلامیه، چهارم، تهران، ۱۳۶۵ ق.

ص: ۷۴

۴. بحارالانوار، ۱۱۰ جلدی، علامه مجلسی، محمدباقر، مؤسسه الوفاء، بیروت، ۱۴۰۴ ق.

۵. دعائم الاسلام، (۲ جلدی)، نعمان بن محمد تمیمی مغربی، دارالمعارف، دوم، مصر، ۱۳۸۵ ق.

۶. روضه الواعظین، (۲ جلدی)، محمد بن حسن فتّال نیشابوری، انتشارات رضی، قم، ۱۳۸۶ ق.

۷. شرح نهج البلاغه، (۲۰ جلدی)، ابن ابی الحدید معتزلی، کتابخانه آیه الله مرعشی نجفی، قم، ۱۴۰۴ق.

۸. عده الداعی، ابن فهد حلّی، دارالکتب الاسلامیه، اوّل، تهران، ۱۴۰۷ ق.

۹. عوالی اللئالی، (۴ جلدی)، ابن ابی جمهور احسائی، انتشارات سیدالشهدا علیه السلام ، قم، ۱۴۰۵ ق.

ص: ۷۵

۱۰. غررالحکم و دررالکلم، (۱ جلدی)، عبدالواحد بن محمد تمیمی آمدی، انتشارات دفتر تبلیغات، قم، ۱۳۶۶ ش.

۱۱. مستدرک الوسائل (۱۸ جلدی)، محدّث نوری، مؤسسه آل البیت، اوّل، قم، ۱۴۰۸ ق.

۱۲. مکارم الاخلاق، (۱ جلدی)، رضی الدین حسن بن فضل طبرسی، انتشارات شریف رضی، چهارم، قم، ۱۴۱۳ ق.

۱۳. من لایحضره الفقیه، (۴ جلدی)، شیخ صدوق، انتشارات جامعه مدرسین، سوم، قم، ۱۴۱۳ ق.

۱۴. میزان الاعتدال، ذهبی، دارالمعرفه، اوّل، بیروت، ۱۳۸۲ ق.

۱۵. وسائل الشیعه، ۲۹ جلدی، شیخ حرّ عاملی، مؤسسه آل البیت، اوّل، قم، ۱۴۰۹ ق.

ص: ۷۶

غلطگیری اول انجام شد ۲۲/۳/۱۳۸۸

غلطگیری دوم انجام شد ۲۰/۴/۱۳۸۸

غلطگیری سوم انجام شد ۲۶/۸/۱۳۸۸

ص: ۷۷

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های‌تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹